

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Magdalena Sajur-Kordula
Protokolant:	sekretarz sądowy Edyta Pronobis-Prońska

po rozpoznaniu w dniu 30 listopada 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą w L.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

z udziałem zainteresowanego **GRUPA (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.**

o zawarcie umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 2 września 2014 r., znak: (...)

I. oddala odwołanie;

II. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L. na rzecz GRUPA (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Magdalena Sajur-Kordula

Sygn. akt XVII AmE 3/15

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej Prezes URE) decyzją z dnia 2 września 2014r. o numerze (...) po rozpatrzeniu wniosku GRUPA (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. o rozstrzygnięcie w trybie art. 8 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne sporu z (...) S.A. z siedzibą w L., dotyczącego odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej odnawialnego źródła energii- zespołu elektrowni wiatrowych o nazwie Farma Wiatrowa O. o mocy 51 MW, planowanego w obrębie Gminy W.,

- orzekł zawarcie pomiędzy GRUPA (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. a (...) S.A. w L. umowy o przyłączenie zespołu elektrowni wiatrowych o nazwie Farma Wiatrowa O. o mocy 51 MW, planowanego w obrębie Gminy W., w oparciu

o projekt umowy o przyłączenie oraz warunków przyłączenia nr (...) dla podmiotu II grupy przyłączeniowej do sieci dystrybucyjnej o napięciu znamionowym 110 kV (stanowiące załącznik do wydanej decyzji) z uwzględnieniem zmian, przedstawionych w decyzji.

Od powyższej decyzji odwołanie wniosła (...) S.A. w L. (dalej powód) zaskarżając ją w całości. Decyzji zarzuciła naruszenie:

1. art. 7 ust. 1 w zw. z art. 3 pkt 23a Prawa energetycznego poprzez:

a. nieuzasadnione przyjęcie, że przewidywany brak możliwości bilansowania mocy w Krajowym Systemie Energetycznym (KSE) na skutek przyłączenia farmy wiatrowej zainteresowanej, nie stanowi przeszkody do przyłączenia takiej farmy do sieci elektroenergetycznej powódki, a w szczególności, że okoliczność ta nie jest równoznaczna z brakiem warunków technicznych do przyłączenia

b. ujmowanie bilansowania wyłącznie jako aspektu działalności gospodarczej przedsiębiorstwa energetycznego z pominięciem okoliczności, iż jest to kluczowy dla funkcjonowania systemu elektroenergetycznego obowiązek ustawowy przedsiębiorców wykonujących działalność koncesjonowaną;

c. zakwestionowanie oceny dokonanej przez operatora systemu przesyłowego (...) S.A.) jako przydatnej dla dokonania ustaleń w niniejszej sprawie- z uwagi na jej generalne odniesienie do całego KSE, mimo że przedmiotem tej oceny jest i musi być bilansowanie systemu, a nie bilansowanie jego wybranej części, a tym samym sieć w tym zakresie należy postrzegać jako całość, a nie sumę jej niezależnych i odrębnych odcinków o samodzielnym statusie w przedmiocie możliwości bilansowania;

d. przyjęcie, że brak możliwości bilansowania KSE może co najwyżej mieć wpływ na stosowanie-ale już po przyłączeniu farmy wiatrowej- ograniczeń we wprowadzaniu do sieci generowanej przez taką farmę energii elektrycznej, co przeczy funkcjonalnej, celowościowej i racjonalnej instytucji przyłączania do sieci, gdyż zakłada- powiązany częstokroć z koniecznością poniesienia znacznych nakładów, także przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego (OSD)- obowiązek przyłączenia podmiotu, który niejako ab initio pozbawiony jest możliwości efektywnego wytwarzania energii elektrycznej i tym samym nie może być pełnoprawnym uczestnikiem rynku;

e. założenie, że możliwość bilansowania systemu elektroenergetycznego nie ma wpływu na zakres obowiązku OSD do przyłączania do sieci kolejnych jednostek wytwórczych, mimo że narusza to także interes wcześniej przyłączonych jednostek wytwórczych, jako że wprowadzone na skutek zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego ograniczenia wprowadzania energii dla danego regionu musiałyby dotyczyć wszystkie lokalne jednostki wytwórcze w sposób równomierny, a wszak obowiązek równego traktowania nie neguje uprzywilejowania podmiotów, które chronologicznie wcześniej i z sukcesem złożyły;

f. brak należytego wykazania, że nie występuje techniczna przeszkoda dla przyłączenia, a tym samym, że zostały spełnione przesłanki przewidziane dla powstania po stronie OSD publicznoprawnego obowiązku przyłączenia.

2. art. 9c ust. 2 pkt 6 w zw. z art. 7 ust. 1 i art. 4 ust. 2 Pe i §34 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego poprzez:

a. pominięcie roli operatora systemu przesyłowego w dysponowaniu mocą jednostek wytwórczych typu (...), w tym właśnie farmy zainteresowanej;

b. ograniczenie zakresu i znaczenia stanowiska operatora systemu przesyłowego (OSP) w zakresie bilansowania, mimo bezpośredniego i negatywnego wpływu przyłączenia na możliwość realizacji ustawowych powinności OSP.

3. art. 7 ust. 8 e Pe w zw. z § 8 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego poprzez:

- a. wydanie przez pozwanego decyzji bez dochowania trybu przewidzianego w tym przepisie t.j. bez spełnienia przesłanki uzgodnienia działań z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego- w przypadku urzędzeń, instalacji i sieci należących do podmiotów zaliczanych do II grupy przyłączeniowej;
- b. uznanie, że bilansowanie systemu nie jest istotne z punktu widzenia przeprowadzenia procesu przyłączenia jednostek wytwórczych do sieci OSD, mimo że istnienie rzeczonyj regulacji dotyczącej uzgodnień jednoznacznie podkreśla doniosłość tego aspektu w ocenie spełnienia publicznoprawnych przesłanek przyłączenia;
- c. podważenie jakiegokolwiek znaczenia- a zatem racjonalności i sensu istnienia- rzeczonyj regulacji, poprzez przyjęcie, że brak uzgodnienia nie rodzi żadnych skutków prawnych dla procesu przyłączenia;
- d. naruszenie przez pozwanego posiadanej kompetencji poprzez przyznanie sobie uprawnienia do pomijania lub samodzielnej i wybiórczej- a przy tym przeciwnej niż ta wyrażona przez OSP- interpretacji dla przypisanej w przepisach powszechnie obowiązujących operatorowi systemu przesyłowego prerogatywy uzgodnienia warunków przyłączenia;
- e. zaniechanie- i przez to niewykazanie- dotrzymania spełnienia przewidzianej w wymaganym trybie przesłanki dokonania analizy oraz uzgodnienia przyłączenia rzeczonyj farmy wiatrowej w relacjach między operatorami

4.§ 23 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego poprzez:

pominięcie rzeczonyj regulacji przy ocenie znaczenia i skutków braku możliwości bilansowania systemu dla dopuszczalności przyłączenia jednostek wytwórczych, w tym przez negowanie konieczności przekrojowej analizy systemu elektroenergetycznego i wpływu stanu pracy sieci OSD na sieć przesyłową (...).

Mając na względzie powyższe zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości oraz o zasądzenie od pozwanego i zainteresowanego kosztów procesu.

Sąd Okręgowy - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 listopada 2011r. Grupa (...) sp. z o.o. w W. złożyła do (...) S.A. Oddział w S. kompletny wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej (dowód: wniosek wraz z załącznikami k.59-88 akt adm.).

Uiszczono również zaliczkę na poczet opłaty za przyłączenie do sieci w kwocie 1.530.000 zł (okoliczność bezsporna).

Od 2009r. Grupa (...) sp. z o.o. w W. dzierżawi nieruchomości położoną na terenie gminy W., na której planuje budowę farmy wiatrowej (dowód: umowy dzierżawy k.110-379).

Uchwałą nr (...) Rada Gminy W. uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu lokalizacji instalacji do produkcji energii, wykorzystującej siłę wiatru- Obszar nr 1, na terenie części obrębów: D., K., N., P. i S., gmina W. (dowód: uchwała k.383-397 akt adm.).

Dla gminy W. zostały sporządzone w 2005r. założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe (dowód: pismo k.441).

(...) S.A. uzgodniła z (...) Spółka Akcyjna w K. „Zakres i warunki wykonania ekspertyzy wpływu przyłączenia farmy wiatrowej na system elektroenergetyczny dla farmy O.”, następnie zleciła sporządzenie ekspertyzy wpływu planowanej do przyłączenia farmy wiatrowej na system elektroenergetyczny. Opracowanie nie wykazało konieczności przeprowadzenia inwestycji w sieci 110 kV (okoliczność bezsporna).

Na podstawie tej ekspertyzy (...) opracowała projekt warunków przyłączenia (dowód: projekt warunków przyłączenia k.421-427v).

(...) odmówiły uzgodnienia przesłanego przez (...) projektu warunków przyłączenia farmy wiatrowej (...) sp. z o.o. w W. z uwagi na brak możliwości zbilansowania Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (dowód: pismo k. 89-90 akt adm.).

W dniu 25 kwietnia 2013r. (...) S.A. odmówiło Grupie (...) sp. z o.o. w W. wydania warunków przyłączenia (dowód: pismo k.91-92).

W dniu 27 czerwca 2013r. Grupa (...) sp. z o.o. w W. zwrócił się do Prezesa URE o rozstrzygnięcie w sprawie spornej dotyczącej odmowy zawarcia umowy o przyłączenie odnawialnego źródła energii do sieci elektroenergetycznej (dowód: wniosek k.1-2).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie w/w dokumentów, których prawdziwości nie kwestionowała żadna ze stron. Sąd oddalił natomiast wnioski o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka C. S. oraz dowodu z opinii biegłego. Wnioski dowodowe zgłoszone przez powoda miały na celu wykazanie brak bilansowania systemu elektroenergetycznego i wpływ takiego braku bilansowania na techniczne warunki przyłączenia. Są to okoliczności nie mające znaczenia dla rozstrzygnięcia, Prezes URE nie ma bowiem obowiązku badać kwestii braku bilansowania, oceniając czy istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia.

Wniosek o przypoźwanie (...) S.A. w K. podlegał oddaleniu z uwagi na okoliczność, że zgodnie z art. 479⁴⁷ k.p.c. w zw. z 479⁵⁰ § 1 i 2 zd. 1 k.p.c. w sprawach z zakresu regulacji energetyki stronami są odwołujący się (powód) a także Prezes urzędu i zainteresowany, zainteresowany zaś jest ten, czyje prawa lub obowiązki zależą od rozstrzygnięcia procesu. (...) nie mogą występować w procesie jako interwenient uboczny, jedynie- po spełnieniu wymogów z art.479⁵⁰ § 2 k.p.c.- jako zainteresowany. W niniejszym przypadku prawa i obowiązki (...) nie zależą od rozstrzygnięcia procesu. Sprawa dotyczy rozstrzygnięcia sporu, czy na powodzie ciąży publicznoprawny obowiązek przyłączenia do sieci elektroenergetycznej odnawialnego źródła energii. Ten brak interesu prawnego wyklucza wezwanie go do udziału w sprawie w trybie powyższego przepisu.

Sąd Okręgowy w Warszawie- Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 Pe (w brzmieniu obowiązującym od 11 września 2013r. do 4 maja 2015r.) przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci z podmiotami ubiegającymi się o przyłączenie do sieci, na zasadzie równoprawnego traktowania, jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczania tych paliw lub energii, a żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru. Powyższy obowiązek nie dotyczy przypadku, gdy ubiegający się o przyłączenie do sieci nie ma tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, obiektu lub lokalu, do których paliwa gazowe lub energia mają być dostarczane.

Prezes URE winien więc ustalić, czy:

- istnieją ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczania paliw gazowych lub energii
- żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru
- ubiegający się o zawarcie umowy o przyłączenie do sieci ma tytuł prawny do korzystania z obiektu, do którego paliwa gazowe lub energia mają być dostarczane.

Zgodnie z art. 7 ust. 5 PE przedsiębiorstwo energetyczne, zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii jest obowiązane zapewnić realizację i finansowanie budowy i rozbudowy sieci, w tym na potrzeby przyłączania podmiotów ubiegających się o przyłączenie, na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1-3, 7 i 8 i art. 46 oraz w założeniach lub planach, o których mowa w art. 19 i 20.

W niniejszym przypadku Prezes URE zbadał istnienie technicznych i ekonomicznych warunków przyłączenia i doszedł do słusznego wniosku, że one istnieją. Warunki techniczne rozumieć należy jako możliwość dostarczenia paliw gazowych lub energii o wnioskowanej mocy z istniejącej sieci dystrybucyjnej (tak: M. Czarnecka, T. Oglódek „Prawo energetyczne. Komentarz C.H. Beck, Warszawa 2009, s.154). Brak warunków technicznych występuje wówczas, gdy stan sieci w danym miejscu i czasie uniemożliwia dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej bądź ciepła konkretnemu odbiorcy w sposób nie zagrażający bezpieczeństwu energetycznemu, bezpieczeństwu osób i mienia, środowisku naturalnemu względnie interesom innych odbiorców (tak: A. Walaszek- Pyziół, W. Pyziół, „Prawo energetyczne. Komentarz” Wydawnictwo Prawnicze PWN, Warszawa 1999r. s. 39).

O warunkach technicznych świadczy „Ekspertyza wpływu przyłączenia farmy wiatrowej O. na system elektroenergetyczny”, która stała się podstawą przygotowania przez (...) projektu warunków przyłączenia (k.421-427v akt administracyjnych). Przedmiotowa farma miałaby zostać przyłączona do sieci elektroenergetycznej 110 kV w stacji transformatorowej (...) J. II. Z ekspertyzy wynika, że przyłączenie Farmy Wiatrowej O. nie spowoduje przeciążeń infrastruktury elektroenergetycznej oraz nie spowoduje przekroczenia parametrów zwarciowych. Przyłączenie nie spowoduje ponadto konieczności rozbudowy sieci. Kwestia bilansowania Krajowego Systemu Elektroenergetycznego nie stanowi czynnika wpływającego na techniczne warunki przyłączenia. Zgodnie z art. 3 pkt 23 a PE, przez bilansowanie systemu należy rozumieć działalność gospodarczą wykonywaną przez operatora systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego w ramach świadczonych usług przesyłania lub dystrybucji, polegająca na równoważeniu zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię elektryczną z dostawcami tych paliw lub energii. Jak słusnie wskazał pozwany- w kontekście przyłączania farm wiatrowych proces bilansowania należy odnosić przede wszystkim do koordynacji ich pracy ze źródłami konwencjonalnymi, a w szczególności z ewentualnym ograniczeniem ich mocy ze względów bilansowych. Jest to więc jeden z aspektów działalności gospodarczej przedsiębiorstwa (operatora systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego), który nie odnosi się do warunków technicznych przyłączenia, uregulowanych w art. 7 ust. 1 PE, czyli do możliwości dostarczenia paliw gazowych lub energii o wnioskowanej mocy z istniejącej sieci dystrybucyjnej. Możliwości bilansowe dla całego Krajowego Systemu Elektroenergetycznego nie mogą stanowić dodatkowej przesłanki odmowy przyłączenia do sieci, byłoby to bowiem niedopuszczalne rozszerzenie katalogu przesłanek określonych w art. 7 ust. 1 PE. Brak technicznych warunków przyłączenia to wyłącznie przeszkoda techniczna o charakterze trwałym, nie dająca się usunąć. Brak bilansowania nie spełnia tych wymogów, nie ma natomiast podstaw prawnych, by przyjąć brak bilansowania jako samoistną przesłankę odmowy przyłączenia.

Prezes URE stwierdził istnienie warunków ekonomicznych przyłączenia. Kwestia ekonomiczna sprowadza się w przypadku Farmy Wiatrowej O. wyłącznie do budowy przyłącza, gdyż nie ma potrzeby dokonywania jakichkolwiek dodatkowych inwestycji w celu rozbudowy sieci, co jednoznacznie wynika ze sporządzonej ekspertyzy. Opłata za przyłączenie w kwocie 4.128.500 zł, wyliczona przez powoda i niekwestionowana przez zainteresowanego, prawdopodobnie pokryje koszty budowy przyłącza.

Ponadto zainteresowany posiada tytuły prawne do nieruchomości, zaś gminne dokumenty planistyczne przewidują lokalizację inwestycji, przy czym są to również gminne dokumenty w rozumieniu art. 19 PE.

Uznać należy, że spełnione są przesłanki z art. 7 ust. 1 PE i Prezes URE prawidłowo przyjął, że na powodzie spoczywa publicznoprawny obowiązek przyłączenia do sieci farmy wiatrowej zainteresowanego.

Zarzut naruszenia art. 9c ust. 2 pkt 6 w zw. z art. 7 ust. 1 i art. 4 ust. 2 PE i § 34 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego okazał się bezzasadny. Powód nie przedstawił w żaden sposób bezpośredniego i negatywnego wpływu przyłączenia na możliwość realizacji powinności OSP. Ponadto podkreślenia wymaga okoliczność, że operatorem systemu przesyłowego jest podmiot, który nie jest stroną niniejszego postępowania. Nie jest to zarzut, który dotyczy powoda.

Nie doszło także do naruszenia art. 7 ust. 8e PE w zw. z § 8 ust. 3 powyższego rozporządzenia. W niniejszej sprawie została sporządzona ekspertyza wpływu przyłączenia na system elektroenergetyczny, powód nie wniósł do niej zastrzeżeń, jej zakres został uzgodniony z (...) S.A. w K..

Biorąc powyższe pod uwagę na mocy art. 479⁵³ § 1 k.p.c., odwołanie jako niezasadne podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu w pkt II i III wyroku rozstrzygnięto na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego oraz pełnomocnika zainteresowanego, będących radcami prawnymi, ustalono na mocy § 14 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 490 ze zm.).

SSO Magdalena Sajur-Kordula